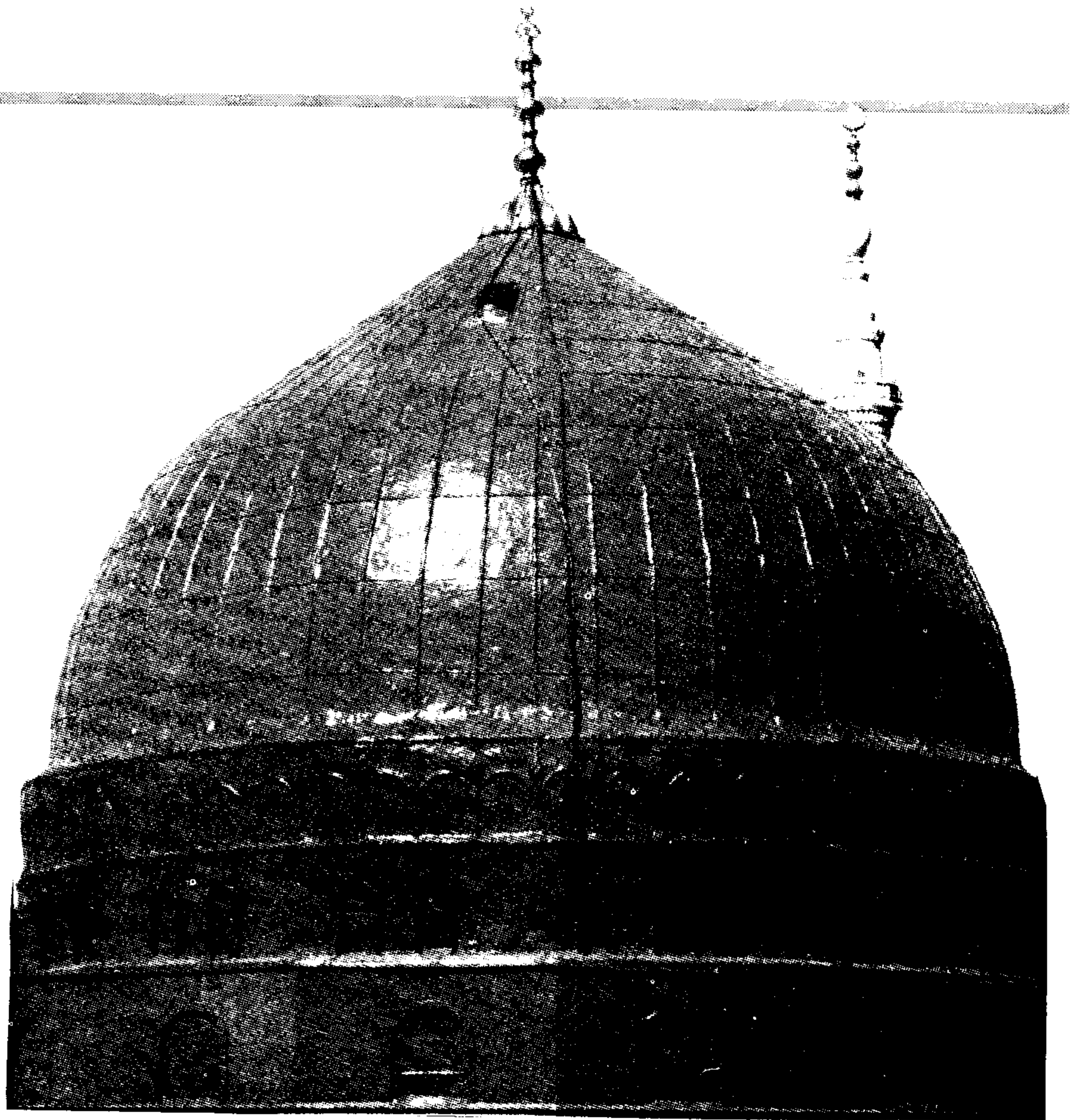

สุนทรพจน์ของท่านอิมาม
อะลี(อ) ในเรื่องสภาพของ
ชาวอาหรับก่อนการมา
ของอิสลาม เป็นประจักษ์
พยานอย่างดีว่าพวกเขาตก
อยู่ในสภาพที่น่ากังวลอย่าง
ยิ่งไม่ว่าจะเป็นสภาพความ
เป็นอยู่ กระบวนการทาง
ความคิดและความเสื่อม
เสียทางศีลธรรม

ประวัติศาสตร์

ท่านศาสดามุฮัมมัด (ศ)

อายะฮ์ศ็อลอฮ์ไทยยุคแรกๆ

ตอนที่ 2

ชาวอาหรับก่อนการมาของ อิสลามมีอารยธรรมแล้ว?

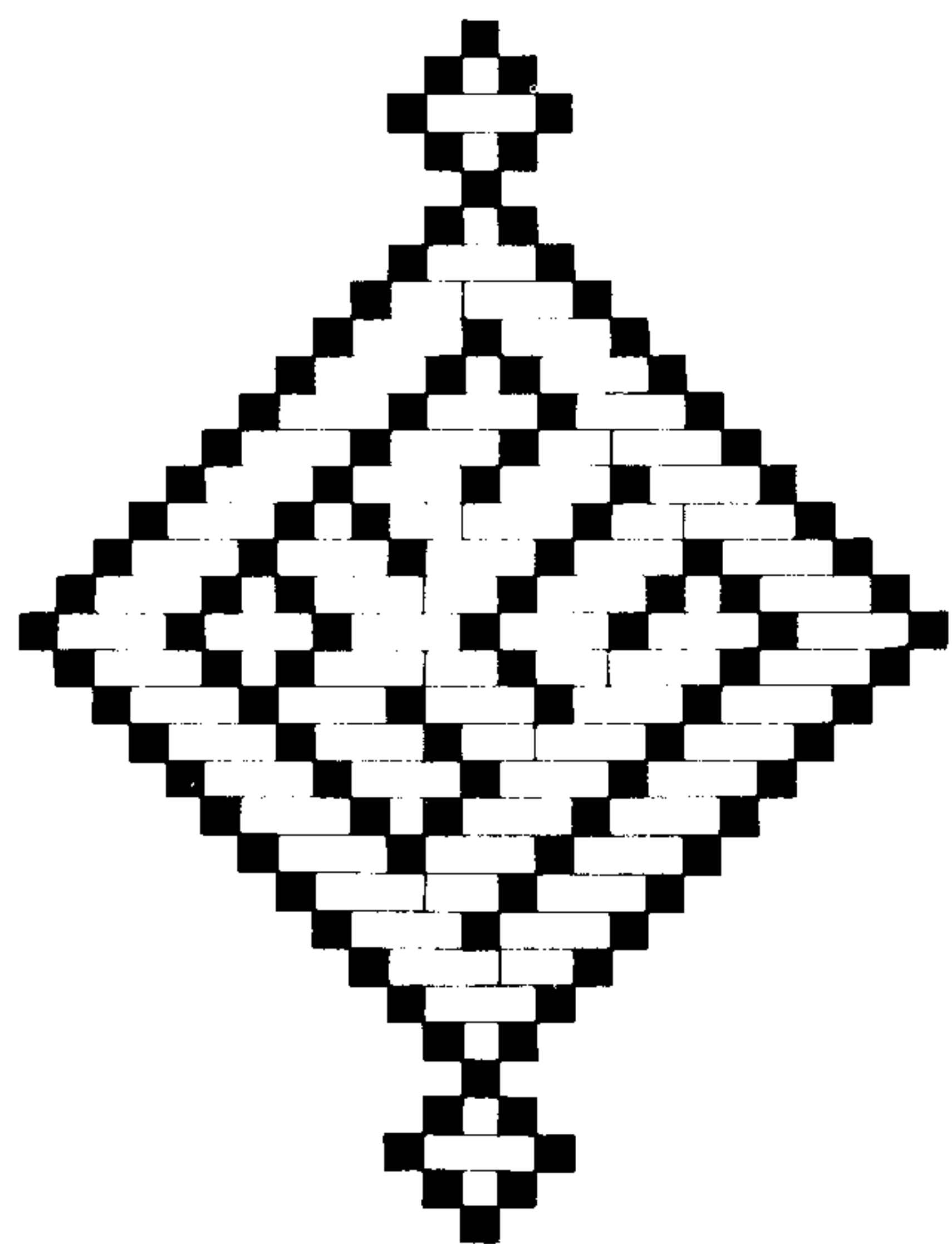
ผู้แต่งหนังสือ“อารยธรรมอิสลาม
และอาหรับ” ได้สรุปเรื่องสภาพ
ของอาหรับยุคญาฮิลียะฮ์ จากการวิจัย
ของตนเองว่า

“ชาวอาหรับมีอารยธรรมมานาน
นับศตวรรษแล้ว การมีสิ่งปลูกสร้าง
อาคารใหญ่โตของชาวอาหรับในคาบ
สมุทรอาหรับและการมีความสัมพันธ์ทาง
ด้านการค้ากับชนชาติที่เจริญแล้วในโลก
เวลานั้นเป็นประจักษ์พยานยืนยันถึงการ
มีอารยธรรมของพวกเขา การที่ชนชาติ
หนึ่งมีการปลูกสร้างอาคารใหญ่โตก่อนที่
ชาวโรมจะมีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์
ทางการค้าขายกับชนชาติผู้ยิ่งใหญ่ในโลก
เวลานั้น จึงไม่อาจได้รับการขนานนามว่า

เป็นกลุ่มชนป่าเถื่อน”

ในส่วนอื่น เขากล่าวทำนองที่ว่า การ
มีภาษาที่สมบูรณ์แสดงให้เห็นว่ามีราก
เงาทางอารยธรรมแฝงอยู่ โดยกล่าวว่า :

“สมมติว่าเรายังไม่ได้ตัดสินสิ่งหนึ่ง
สิ่งใดเกี่ยวกับประวัติศาสตร์โบราณของ
อาหรับ เราก็สามารถที่จะปฏิเสธทัศนคติใน
เรื่องความป่าเถื่อนของอาหรับได้เลยไม่
ว่าจะพิจารณาในส่วนที่ว่า การมีภาษาของ
ชนกลุ่มหนึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีอารย-
ธรรมของชนกลุ่มนั้น เป็นไปได้ที่มันทั้ง
สองอาจเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันก็ได้ แต่ไม่
เป็นที่สงสัยเลยว่าต้นกำเนิดของมันนั้น
ต้องเก่าแก่และมีการเจริญวิวัฒนาการ
ตลอดมา ภาษาที่สูงส่ง มีหลักภาษาและ
ไวยากรณ์อย่างดีนั้นเป็นไปได้ที่จะ
กำเนิดขึ้นโดยปราศจากแหล่งที่มาเบื้องต้น

ต้น อีกทั้งการมีสัมพันธกับกลุ่มชนที่เจริญแล้วก็เป็นสาเหตุแห่งความเจริญก้าวหน้าของกลุ่มชนนั้น”

ผู้แต่งได้อ้างเหตุผลในการสรุปถึงการมีอารยธรรมของชาวอาหรับก่อนการมาของอิสลามทั้งในแนวราบและแนวตั้งไว้หลายหน้าด้วยกัน โดยสรุปใน 3 ประเด็นว่า :

- (1) เป็นเพราะมีภาษาที่สูงส่ง
- (2) มีความสัมพันธ์กับชนชาติที่เจริญแล้ว
- (3) มีสิ่งก่อสร้างและอาคารใหญ่โตน่าอัศจรรย์ เช่น สิ่งก่อสร้างของชาวเยเมน ซึ่งเฮอรัคูด และอาร์เธอร์ มิตูร์ สองนักประวัติศาสตร์ชาวคริสเตียน ที่อยู่ในสมัยก่อนค.ศ.และท่านมัซฮูดีและนักประวัติศาสตร์คนอื่น ๆ ก็ได้รายงานไว้เช่นกัน

ณ ที่นี้ไม่จำเป็นต้องมาถกเถียงกันว่าในส่วนต่างๆของอาหรับโดยทั่วไปแล้วมีอารยธรรมมาก่อน แต่...เหตุผลที่ผู้เขียนได้ยกมานั้นไม่อาจเป็นหลักฐานยืนยันถึงการมีอารยธรรมของคาบสมุทรอาหรับทั้งหมดได้

เป็นการถูกต้องที่จะกล่าวว่า ความสมบูรณ์ทางด้านภาษาศาสตร์นั้นดำเนินไปพร้อม ๆ กับอารยธรรมด้านอื่นๆ แต่ก็ไม่อาจกล่าวได้อย่างเต็มปากถึงความเป็นเอกเทศทางภาษาของภาษาอาหรับเมื่อเปรียบเทียบกับภาษา“อิบรอนี” “ฮีบรอนี” “อาซุรี” “กิลดานี” เพราะจากการยืนยันของนักภาษาศาสตร์กล่าวว่า ภาษาทั้งหมดที่กล่าวไปนั้นกำเนิดในเวลาไล่เลี่ยกัน และมีต้นกำเนิดที่เดียวกัน ตามสภาพดังกล่าวจึงอาจพิจารณาได้ว่าภาษาอาหรับดำเนินไปสู่ความสมบูรณ์ทางภาษาท่ามกลางการมีอยู่ของภาษา “อิบรอนี” หรือ “อาซุรี” จากนั้นเมื่อสมบูรณ์แล้วก็กลายเป็นภาษาเอกเทศขึ้นมา

ไม่ต้องสงสัยเลยว่า การมีความสัมพันธ์ทางด้านการค้ากับชนชาติที่เจริญก้าวหน้าแล้ว แสดงให้เห็นถึงการมี

อารยธรรมของชนชาตินั้น แต่ปัญหาอยู่ที่ว่า ชนชาติอาหรับทั้งหมดที่อยู่ในคาบสมุทรอาหรับนั้นได้รับคุณูปการจากความสัมพันธ์ดังกล่าวไปด้วย หรือว่าบริเวณแถบอิญาซไม่ได้รับคุณูปการดังกล่าวเลย? อีกมุมหนึ่ง ความสัมพันธ์ของดินแดนที่มีรัฐบาลปกครองอาทิ “ฮีบ-เราะฮฺ” และ “ม็อซซาน” กับอาณาจักรเปอร์เซียและโรมนั้นก็ใช่จะเป็นการแสดงให้เห็นถึงการมีอารยธรรมเพราะประเทศเหล่านั้นตกอยู่ในสภาพเมืองขึ้น ทุกวันนี้ประเทศในแถบอัฟริกาซึ่งเคยเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตก ก็ไม่ปรากฏสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงอารยธรรมที่แท้จริงของชาวอาหรับในที่นั้นเลย

แต่ก็ไม่อาจปฏิเสธอารยธรรมของชาวชะบะฮ์และเมืองของเยเมน เพราะมีปรากฏอยู่ในคัมภีร์เตารอตด้วย และเป็นสิ่งที่ “เฮอรัคูด” และ“มัซฮูดี” ได้เขียนไว้ในเรื่องดังกล่าวที่ว่า:

“ทุกมุมเมืองอันสวยงามนั้น มีต้นไม้ที่ให้ร่มเงาปกคลุมเต็มไปหมด มีลำธารไหลผ่าน ความกว้างของประเทศนี้วัดขนาดได้ว่า คนขี่ม้าหนึ่งคนไม่อาจที่จะควมม้าผ่านความกว้างของประเทศนี้ได้ภายในเวลา 1 เดือน คนเดินทางที่เดินทางผ่านประเทศนี้ไม่ว่าจะเดินทางด้วยม้าหรือด้วยเท้าก็จะไม่เห็นแสงตะวันเลย เพราะสองข้างทางจะมีต้นไม้ขึ้นปกคลุมไปหมด มันเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์อย่างมากและมีความมั่นคงเป็นอย่างยิ่ง อันเป็นที่รู้จักกันทั่วโลก”

สรุปก็คือ เหตุผลที่ได้กล่าวอ้างไปนั้นก็ยังไม่อาจชี้ให้เราไปสู่บทสรุปที่ว่าอารยธรรมได้แพร่กระจายครอบคลุมทุกส่วนของคาบสมุทรอาหรับ เฉพาะอย่างยิ่ง ดินแดน “อิญาซ” นั้นเป็นที่รู้จักกันทั่วไปว่าไม่ได้รับกลิ่นอายของอารยธรรมดังกล่าวเลย แม้กระทั่งตัวของ ศ.กุลสตาฟเลอบอง ยังกล่าวในเรื่องนี้ว่า

“คาบสมุทรอาหรับยกเว้นส่วนทาง

เหนือยังไม่ได้รับอิทธิพลจากสิ่งใด และก็ยังไม่มีใครสามารถที่จะเข้าครอบครองได้เลย นักรบผู้ยิ่งใหญ่ของเปอร์เซีย โรม และกรีกที่เข้าครอบครองดินแดนทั่วโลกก็ยังไม่ได้ให้ความสำคัญกับดินแดนดังกล่าวมากนัก”

สมมติว่า อารยธรรมที่แอบอ้างทั้งหมดเกิดมีขึ้นจริงในบริเวณดังกล่าวก็ต้องกล่าวว่า เมื่ออิสลามฉายแสงเข้ามาในบริเวณนั้นร่องรอยแห่งอารยธรรมไม่มีปรากฏอยู่ในดินแดนอิญาซเลย ดังที่อัล-กูรานได้กล่าวถึงสภาพของพวกเขาไว้ว่า:

...وَكُنْتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا...
 ﴿آل عمران: 103﴾

“...ในขณะที่สุเจ้าอยู่ปากเหวแห่งไฟนรกแล้ว พระองค์ก็ได้ทำให้สุเจ้าปลอดภัยจากที่นั่น(ด้วยอิสลาม)” (อาลิ อิมรอน : 103)

สุนทรพจน์ของท่านอิมามอะลี(อ) ในเรื่องสภาพของชาวอาหรับก่อนการมาของอิสลาม เป็นประจักษ์พยานอย่างดีว่าพวกเขาตกอยู่ในสภาพที่น่ากังวลอย่างยิ่งไม่ว่าจะเป็นสภาพความเป็นอยู่ กระบวนการทางความคิดและความเสื่อมเสียทางศีลธรรม โดยที่ท่าน(อ)ได้กล่าวว่า

“แท้จริงอัลลอฮ์ได้ทรงแต่งตั้งท่านศาสดามุฮัมมัด(ศ)ให้เป็นผู้ตักเตือนสำหรับชาวโลกทั้งผอง เป็นผู้รักษาวะฮฺยูส่วนพวกท่านชาวอาหรับนั้นกลับตกอยู่ในลัทธิที่เลวที่สุด และบริเวณที่เลวที่สุดมีชีวิตอยู่ท่ามกลางเม็ดกรวดและงูใบ้ ตีมน้ำขุ่นข้นและกินอาหารหยาบ หลังเลือดซึ่งกันและกันตัดญาติขาดมิตรเจีวิดได้ถูกประดับไว้อย่างงามสง่า และความชั่วร้ายได้เข้ากระดูกพวกเจ้าแล้ว”

ไฟแห่งภาวะสงครามที่ทำลายทุกสิ่งทุกอย่างระหว่างชนสองกลุ่มคือ “เอาซ” และ “ค็อซรอญญ์” ที่อาศัยอยู่ในนครมะดีนะฮฺได้ลุกโชติช่วงอยู่เป็นระยะเวลาหลายปี วันหนึ่งหนึ่งในหัวหน้าของ

ชนเผ่า “คือซรอญญ์”ชื่อว่า อัซฮัด บิน ซุรอเราะฮุ ได้เดินทางไปยังเมืองมักกะฮุ เพื่อเสริมสร้างความความแข็งแกร่งให้กับเผ่าของตนเองด้วยการขอความช่วยเหลือทางด้านกองกำลังทหารและทรัพย์สินจากเผ่ากูเรซ เพื่อเอาชนะพวก “เอาซ” ให้ได้ เขาได้มุ่งหน้าไปยังบ้านของอูตบะฮุ บินร่อบืออะฮุเพราะมีสายสัมพันธ์กันอยู่แต่เก่าก่อน และพูดคุยถึงจุดประสงค์ของเขาในการมาพบครั้งนี้ และขอความช่วยเหลือจากอูตบะฮุเพื่อนสนิทอย่างอูตบะฮุได้ตอบเขาไปว่า

“เราไม่อาจที่จะตอบรับการขอความช่วยเหลือจากท่านได้ เพราะทุกวันนี้เรากำลังได้รับมรสุมภายในอยู่ กล่าวคือมีพวกของเราคนหนึ่งได้ตั้งตัวและเป็นปฏิปักษ์ต่อพระเจ้าของเรา บอกว่าบรรพบุรุษของเราเป็นพวกไร้สมอง ป่าเถื่อน เขาได้โน้มน้าวคนหนุ่มของเราด้วยโศกนาฏกรรมอันพิเศษของเขาทำให้เกิดสภาพแห่งความแตกแยกในหมู่พวกเรา ชายคนนี้จะอาศัยอยู่ใน “หุบเขาอะบฎอูลิบ” ในช่วงนอกพิธีฮัจญ์ และเมื่อพิธีฮัจญ์มาถึงเขาก็จะออกจากที่นั่นมานั่งอยู่ในบริเวณ “ชะญ์รอฮิมอาฮิล” และเชิญชวนผู้คนสู่ศาสนาของเขา”

อัซฮัดได้ตัดสินใจกลับไปยังนครมะดีนะฮ์ก่อนที่จะได้ติดต่อกับผู้นำกูเรซคนอื่น ๆ แต่ตามธรรมเนียมของชาวอาหรับ ทำให้เขาต้องไปชียาเราะฮุอัล-กะอูบะฮ์ก่อน อูตบะฮุได้ออกปากเตือนเขาไม่ให้ทำอย่างนั้น เพื่อจะได้ไม่พลาดทำไปฟังถ้อยคำของชายคนนั้นแล้วอาจได้รับอิทธิพลดังกล่าว แต่อีกสภาพหนึ่งการจากเมืองมักกะฮุไปโดยไม่ได้ทำการชียาเราะฮุ อัล-กะอูบะฮ์ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดี ดังนั้นอูตบะฮุจึงได้เลือกทางออกให้กับอัซฮัด โดยได้เสนอให้อัซฮัดเอาสำลีอุดหูเพื่อจะได้ไม่ได้ยินสุนทรพจน์ของชายคนนั้น

อัซฮัดค่อย ๆ อยากรายเข้าสู่ตัว

มัสนูดอัล-ฮะรออม และเริ่มต้นฏอวาฟในการฏอวาฟรอบแรก บังเอิญสายตาของเขาไปประสบกับท่านศาสดา(ศ) เห็นชายคนหนึ่งนั่งอยู่ในบริเวณ “ชะญ์รอฮิมอาฮิล” มีชาวบะนีฮาซิมนั่งรายล้อมเขาอยู่คอยปกป้องเขา แต่เขาก็ไม่ได้ก้าวไปข้างหน้าไปหาชายคนนั้น เพราะกลัวอิทธิพลของคำพูดเขา ในที่สุดระหว่างที่เขาฏอวาฟ เขาก็เริ่มต้นคิดไปพลางว่า สิ่งที่เรากำลังกระทำอยู่ช่างโง่และไร้เหตุผลเสียจริงเพราะบางทีอาจมีคนที่มะดีนะฮุถามถึงเหตุการณ์ดังกล่าว แล้วเราจะตอบเขาไปอย่างไร? เมื่อคิดได้แล้วเขาก็ตัดสินใจที่จะแสวงหาความจริงในเรื่องนี้

เขาได้เดินมาข้างหน้าและกล่าวคำทักทายตามแบบอาหรับสมัยก่อนว่า

“อันอัม คอบาฮัน”

ท่านศาสดา(ศ)ตอบเขาว่า

“พระเจ้าเป็นเจ้าของฉันได้ประทานคำทักทายที่ดีกว่านั้นมาให้คือให้เรากล่าวว่า “ชะลามุน อะลัยกุม”

แล้วอัซฮัดก็ได้ถามจุดประสงค์ของท่านศาสดา(ศ) ท่าน(ศ)ได้ตอบเขาโดยยกอายะฮ์ที่ 151,152 ซูเราะฮ์อัล-อันอาม

ซึ่งบ่งชี้ให้เห็นถึงสภาพจิตใจและลักษณะทั่วไปของชาวอาหรับยุคญาฮิลียะฮ์ อายะฮ์ทั้งสองมีใจความสรุปถึงประเด็นแห่งความเจ็บปวดระหว่างชนชาติทั้งสองที่ได้ทำการสู้รบกันมาอย่างยาวนานถึง 120 ปี อันมีผลต่อจิตใจของเขาเป็นอย่างมาก เขาก็จึงรับอิสลามในบัดดล และร้องขอให้ท่าน(ศ)ส่งคนใดคนหนึ่งไปนครมะดีนะฮ์ในฐานะ “ผู้เผยแพร่อิสลาม” ท่านศาสดา(ศ)ได้ตัดสินใจส่งท่านมุศอับ บินอุมัยรฺ ไปมะดีนะฮ์ในฐานะครูสอนอัล-กูรออันและอิสลาม

เพียงการวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนต่ออายะฮ์ทั้งสองก็ทำให้เราไม่จำเป็นต้องพูดถึงสภาพของชาวอาหรับสมัยนั้นอีกต่อไป เพราะในอายะฮ์ทั้งสองได้พูดถึงสภาพ

แห่งความป่วยไข้ทางจิตวิญญาณ และวิถีชีวิตของชาวอาหรับญาฮิลียะฮ์ไว้แล้ว โดยที่เราสามารถทำเป็นบทสรุปจากอายะฮ์ทั้งสองได้ดังนี้

1. เป้าหมายของศาสนที่ท่านศาสดา(ศ)นำมาคือทำลายการตั้งภาคีและการเคารพบูชาเจว็ด

2. ให้ทำความดีต่อบุพการีทั้งสอง

3. อย่าได้ฆ่าลูก เพราะกลัวความยากจน เพราะตามทัศนะของศาสนานี้ (ศาสนาอิสลาม) ถือว่าเป็นการกระทำที่เลวร้ายที่สุด

4. ท่าน(ศ)มาเพื่อหยุดยั้งมนุษยชาติจากความชั่วช้าสามานย์ทั้งภายในและภายนอก

5. ตามแนวทางของศาสนา การฆ่าและการหลังเลือดโดยไม่ชอบธรรมถือเป็นข้อห้ามอย่างเด็ดขาด ซึ่งเป็นสิ่งที่พระเจ้าได้สั่งกำชับให้คิดพิจารณา

6. การบริโภครัตน์พิษของเด็กกำพร้าและการคดโกงพวกเขาถือเป็นฮะรออม(ต้องห้าม)

7. รากฐานของศาสนาอยู่ที่ความยุติธรรม ดังนั้นการโกงตาชั่ง ชายของแพงถือเป็นฮะรออม

8. ศาสนาอิสลามจะไม่วางภาระหนักที่เกินกำลังความสามารถของเขาให้แก่ผู้ใดทั้งสิ้น

9. การพูดการจา แสดงถึงการอุปนิสัยของเขา ดังนั้นจะต้องพูดความจริงและสนับสนุนในเรื่องที่เป็นธรรม

10. จะต้องให้การเคารพต่อสัญญาที่ได้ทำไว้กับพระเจ้า

สิ่งที่อายะฮ์อัล-กูรออันกล่าวประกอบกับการพูดคุยของท่านศาสดา(ศ)กับอัซฮัดนั้น ชี้ให้เห็นว่า คุณลักษณะอันเลวร้ายซ่อนอยู่ในชาวอาหรับยุคนั้นด้วยเหตุนี้เองที่ท่าน(ศ)ได้เริ่มต้นพูดคุยกับอัซฮัดด้วยการยกสองอายะฮ์ดังกล่าวมาและสอนถึงเป้าหมายแห่งศาสนของท่านให้อัซฮัดได้รับรู้ ☺